

ROERKERKNIEUWS - tijd door het jaar

editie 169 (28 augustus 2023) – www.roerkerken.nl

inleiding

Op Facebook postte Leo Fijen onlangs het volgende: *In de vakantie ruim ik mijn kamer op. Dan maak ik een reis door de afgelopen maanden. Dat vervult me vaak met weemoed. Zeker toen ik tussen alle stapels een boekje aantrof dat we samen met de Ridders van het Heilig Graf hebben uitgegeven. Op de cover een prachtige foto van Harrie Smeets, het binnenwerk bevat zijn mooie overwegingen tijdens pelgrimages in het Heilig Land. Nog maar acht maanden geleden is dit boekje gepresenteerd, in Laren. Harrie Smeets was er zelf bij. In het boekje heb ik een brief van Harrie bewaard, langer geleden geschreven. De brief is gedateerd op 20 december 2018, een persoonlijke dankbrief voor alles wat de mensen van de KRO hebben gedaan om de bisschopswijding rechtstreeks uit te zenden. ‘Voor mij was zaterdag 8 december 2018 een dag die ik me zal blijven herinneren als een van de bijzonderste dagen van mijn leven’, schreef hij mij. Nog geen vijf jaar later is alles anders. Want vorige week werd bekend dat de ernstig zieke Harrie Smeets geen bisschop meer is. Paus Franciscus heeft zijn ontslag aanvaard. Zijn dankbrief bewaar ik in het boekje met overwegingen in het Heilig Land. En nu Harrie Smeets geen residerend bisschop van Roermond meer is, wil ik hem bedanken, bij leven. En vooral om dat wat hij ons gegeven heeft in de periode van zijn ziekte. Misschien wel meer dan alle bestuursbesluiten in de eerste jaren staat op mijn netvlies dat Harrie Smeets ons heeft geleerd dat een mens van grote waarde kan zijn, juist als hij tot niets meer in staat is. Onvergetelijk is de rondgang langs vele parochiekerken op zondag. Met zijn ernstig zieke lichaam zegende Harrie Smeets velen en gaf hun zo mee dat niemand aan zijn lot wordt overgelaten. ‘Blijf bij ons Heer, want het wordt avond en de dag loopt ten einde’, gaf hij lezers van de Limburger mee. Dat wens ik Harrie zelf ook toe: dat de Heer bij hem is, ook op dat laatste stuk. En daarnaast wil ik hem danken dat hij in blessuretijd het mooiste van zichzelf heeft gegeven en zo velen getroost heeft. Mij ook, in Rome, in de kerk van het Duitse kerkhof. Zoals hij daar op een zaterdag zijn leven toevertrouwde aan God en getuigde van zijn geloof, dat was onvergetelijk. Dank je wel, beste Harrie.*

Waalse familienamen in de Roerstreek (X)- Francot(te)

Afgelopen voorjaar vond in Posterholt de uitvaartdienst plaats voor Huub Francot (Roerkerknieuws 152). Ook die naam verraadt een Franstalige origine. Huub kwam oorspronkelijk uit Echt, waar hij was geboren als zoon van Jacob Hubert Francot (1915-1995) en Mathilde (Tilly) Hoofwijk (1920-2010). Huubs vader kwam echter oorspronkelijk uit Stevensweert waar de (Midden-)Limburgse Francot's hun bakermat hebben. Dit dorpje gelegen op een eiland in de Maas, werd in 1633 door de Spaanse veldheer de Moncada (Muncado) tot vestingstad omgebouwd; hij legde er een aarden vestingwal omheen met zeven bastions en vijf ravelijnen. In 1701 werd het stadje door de Staatsen belegerd, waarbij het kasteel zwaar beschadigd raakte en de vestiging in Staatse handen kwam. Juist in die periode (10 augustus 1710) trouwde er ene Simon Francot met de oorspronkelijk uit Echt afkomstige Catharina Pust(j)ens (1693-1754), dochter van Mathias Pustjens en Judith Houben: *“juncti sunt matrimonio Simon Frankot et Catharina Pustens præuijs tribus bannis idque coram me Theodoro Meuleners et testibus Henrico Vrencken et Wilhelmo Rondagh”*. Uit zijn huwelijk zijn vijf kinderen bekend: Gerard (1711), Maria Catharina (1713), Mathias (1716), Willem (1718) en Simon junior (1721). Die laatste werd postuum geboren, zijn vader

was immers al op 3 oktober 1720 overleden: *“obiit Simon Francot maritus NN: Poskens sepultus in cæmiterio”*. Helaas hebben we nog niet kunnen achterhalen waar hij nu eigenlijk vandaan kwam. Waarschijnlijk uit het Luikse. Ene Claes Francot staat op 21 mei 1632 in het Roermondse Burgerboek (1562-1793) vermeld als ‘Maasschipper van Luyck’; deze trouwde een jaar later (12 juni 1633) in Roermond met Gertrudis Bartholomay. Deze Claes Francot zou wel eens een broer van Hendrik Francot kunnen zijn die in het Belgische Maasdorp Stokkem uit zijn huwelijk met Catharina Noetmans voor een nageslacht zorgde. Een andere broer zal Olivier Francot zijn die rond 1642 in Dordrecht trouwde met Anna Labeen. Ook deze komen we - samen met Gerard en Claes Francot - als ‘schipperburgers’ tegen in het Roermondse Burgerboek (1644). In de zeventiende eeuw passeerden de volgende Francot’s met hun koop- en handelswaar de tol in Venlo: Franchot den Jongen (1620), Henrick Franchott (1630), Claes Franchot (1630), Pacque Franco (1630), Claes Franchot (1630), Henrick Franchot (1630), de weduwe Claes Franchott (1662), Olivet Franchot (1662), Arnet Franchott (1662), Steven Franchott (1662) en Henrick Franchott (1662). Olivier komen we uiteindelijk in Dordrecht tegen als hij is gehuwd met Anna Labeen. Daar kwam hij ook te overlijden en werd hij begraven, in de grote kerk waar zijn grafsteen bewaard is gebleven: *“Hier leyt begraven Olivier Franckot out synde 66 jaren sterff den 4 October Anno 1675. Ende Anna Labeen syne huisvrouw gestorven (lees geboren), in 't jaer 1619 obiit den 7en September Anno 1679”*. Hij bleek toen een huis in de stad te bezitten (*“huis en erve gelegen over de roode houte brugge binnen Dordrecht omtrent de Dwarskaj tussen de huuse van Johannes van Keppel aen d’een en ’t huijs van Elisabeth van Oolen, weduwe Hendrick Willemsz van Venlo aen d’ andere zijde”*) dat bij de boedelscheiding in 1680 werd toebedeeld aan dochter Anna, sinds 1682 gehuwd met Cent Jorisz van Neurenburg en sinds 1684 hertrouwd met Quirinus Hartman. Het is waarschijnlijk een neef (zoon van Hendrik Francot uit Stokkem), weduwnaar Aart Francot, Maasschipper van Dordt, die op 30 maart 1664 in Dordrecht (her-)trouwde met Aaltje Jans, jonge dochter van Swind (www.titven.nl: ‘maasschippers’). In zijn testament dat Olivier en zijn vrouw in 1658 opmaakten wordt niet alleen dochter Beatrix genoemd die we later in Roermond tegenkomen als echtgenote van Jacob op Hal, maar ook een ‘Sijmon Francot’ (genealogieonline.nl: stamboom Luser Stasse), waarschijnlijk dezelfde Simon Francot die op 22 oktober 1673 in Rotterdam trouwt met Petronella Paradijs (op haar beurt ook telg van een bekende –Waalse - Maasschippersfamilie) uit Dordrecht. Deze Simon Francot woonde toen in de Rotterdamse Wolfshoek, genoemd naar Arent van der Wolff die in november 1611 het stadsgedeelte ten oosten van de Leuvehaven als bouwgrond kocht. In 1684 staat deze Simon Francot te boek als ‘coopman’, als hij samen met Jacobus Kalckberner aangewezen wordt als voogd over het weeskind van wijlen Lijntge Lucas (Voogdenboek Weeskamer Rotterdam, invent.nr. 552). Het moet om een gelijknamige zoon van deze Simon Francot gaan (zijn moeder wordt immers Petronella Francot genoemd) die in 1700 in dienst van de VOC trad. Eind dat jaar (20 december 1700) monsterde hij aan als opperzeilmaker op het schip ‘Driebergen’ met bestemming Batavia, waar ze na ruim een week oponthoud op Kaap de Goede Hoop op 9 oktober 1701 aankwamen. Na zeven weken in Batavia te hebben vertoefd aanvaardde Simon op 28 november 1701 met hetzelfde schip de terugreis. Na een tussenstop van een maand op Kaap de Goede hoop kwamen ze op 22 juli in Rotterdam aan. Op 17 november 1705, trouwde hij in Rotterdam met Cornelia Voorstadt die oorspronkelijk uit Delft kwam maar ten tijde van de huwelijksluiting in de Rotterdamse Bagijnestraat woonde; ze was weduwe uit een eerder huwelijk met Abraham van Stralen. Na haar vroegtijdige dood hertrouwde Simon op 8 oktober 1715 met Catharina Boon wonende aan de Speuibregge

aldaar. Hij woonde toen (net als tien jaar eerder) aan de Gapersteeg (www.openarch.nl). In ieder geval ook een Simon Francot, net zoals die uit Stevensweert die geldt als stamvader van de Midden-Limburgse Francot's. wordt vervolgd

Communie- en Vormselvoorbereiding

In september begint weer de jaarlijkse voorbereiding op de viering van het Vormsel (op vrijdag 24 november a.s.) en de viering van de Eerste H. Communie komend voorjaar. Die voorbereiding gaat altijd van start met een (clusterbrede) informatieavond voor de ouders, die voor het vormsel op donderdag 7 september a.s. en die voor de Eerste Heilige Communie op donderdag 14 september a.s., allebei om 19.30 uur in het KA-huis in Posterholt. We zijn op dringend zoek naar parochianen die zich in het kader van de sacramentenvoorbereiding verdienstelijk willen maken en daarbij niet alleen de nodige hand- en spandiensten willen verrichten, maar ook catechetische taken op zich willen nemen, d.w.z. de kandidaten ook inhoudelijk op het ontvangen van de sacramenten willen voorbereiden. Een mooie taak voor wie zich ook en vooral als leek geroepen voelt een bijdrage te leveren aan de op- en uitbouw van onze geloofsgemeenschap.

personalia

Op dinsdag 22 augustus j.l. deden we vanuit de St. Matthiaskerk van Posterholt **Gerarda Johanna Maria (Gerd) van der Varst-Keijsers (1936-2023)** uitgeleide. Geboren en getogen in Horst in een groot landarbeidersgezin met elf kinderen, leerde ze al op jonge leeftijd hard werken en door zetten. Ze kon goed met naald en draad overweg en volgde dan een opleiding tot coupeuse. Ze was daar zo goed in dat ze dat vak ook aan anderen mocht onderwijzen. Ook na haar huwelijk zou ze nog lang verstelwerk doen, met name voor een kledingzaak in Roermond. Nadat ze de uit Posterholt afkomstige Jac van der Varst (1929-2012) had leren kennen, trouwden ze en stichtten ze aan de Margrietlaan een gezin dat met drie kinderen werd gezegend: Addy, Alard en Mathilde. Terwijl Jac de kost verdiende als vertegenwoordiger bij een groot dakdekkersbedrijf met vestigingen in Maastricht en Den Bosch, zorgde Gerd voor het huishouden en de opvoeding van de kinderen. Daarnaast teelden ze met de hulp van familieleden en vrienden asperges die ze vanuit hun garage verkochten; voor de klanten stond er altijd koffie en vlaai klaar. Een grote tegenslag was de tragische dood van hun oudste zoon Addy, die in het najaar van 1988 ten gevolge van een motorongeluk om het leven kwam; hij was pas 21. Het was voor Jac aanleiding te stoppen met werken. Gerd droeg haar verdriet in stilte en hield zich naar de buitenwereld sterk, daarin gesteund door haar grote geloof en Godsvertrouwen. Die kracht toonde ze ook bij Jac's toch nog onverwachte overlijden in de zomer van 2012. Voor haar beide ongehuwde schoonzussen Tiel (1916-2008) en Lien van der Varst (1921-2014) die het ouderlijk huis aan de Boomstraat bewoonden, was ze tot het laatste toe een grote steun en toeverlaat. Graag ging ze met vriendinnen naar de gym en naar het volksdansen en werd er veel gekaart. Toen de een na de ander vanwege leeftijd begon af te vallen werd het met deze activiteiten steeds minder en begon het kringetje om Gerds leven ook steeds kleiner te worden. Sinds vorig jaar kerstmis begon haar eigen gezondheid na te laten. Sindsdien moest ze meerdere keren in het ziekenhuis worden opgenomen. Hoewel ze altijd zeer op haar zelfstandigheid was gesteld, werd ze steeds hulp- en zorgbehoevender, zodat zelfs aan een opname in een zorgcentrum gedacht werd. Zover is het gelukkig niet gekomen, want op dinsdag 15 augustus j.l. kwam er toch nog onverwacht een einde aan haar leven. Na de uitvaartmis volgde de begrafenis bij haar man op de gemeentelijke begraafplaats Ter Borgh.

Op donderdag 24 augustus j.l. namen we vanuit de St. Catharinakerk van Montfort afscheid van **Johan Gerardus (Jan) Beekman (1933-2023)**. Geboren en getogen in een turfsterkersgezin in het Brabantse Helenaveen, werkte hij bij boer Willems op het Spik in Asenray, toen hij op een kermis in Posterholt aannemersdochter Mia Verheijden (1933-2022) uit Montfort leerde kennen met wie hij in 1957 trouwde. Nadat Jan eerst nog even bij zijn schoonvader had gewerkt, verdiende hij later als mijnwerker de kost om na de mijn sluiting de overstap naar DSM in Geleen te maken. Vanwege toenemende rugklachten kreeg hij daar na verloop lichter werk om uiteindelijk vroegtijdig arbeidsongeschikt en afgekeurd te worden. Sindsdien was Jan nog vaker in zijn tuin te vinden. In Montfort woonden ze op verschillende plaatsen, maar settelden zich uiteindelijk aan het Velvin. Ze kregen zes kinderen van wie Wimke al bij de geboorte overleed, en Wil en John vanaf het begin extra zorg nodig hadden. Het betekende dat de andere kinderen al op jonge leeftijd werden ingeschakeld in het huishouden. Toch konden ze niet voorkomen dat John en later ook Wil in een zorginstelling moesten worden opgenomen. Dat deed Mia en Jan veel verdriet, maar het werd nog erger toen John in 2008 ongelukkig te val kwam en in een rolstoel belandde en toen Wil in de zomer van 2014 kwam te overlijden (52). Tot overmaat van ramp werd dochter Corina ook nog ernstig ziek; ze kwam in de zomer van 2016 te overlijden, 49 jaar oud. Inmiddels waren er wel kleinkinderen bij gekomen die hen weer wat levensmoed en levensvreugde gaven. Vanwege Mia's toenemende gezondheidsklachten (met name dementie) moest zij in 2019 in zorgcentrum Bergh worden opgenomen waar er in het voorjaar 2022 een einde aan haar leven kwam (Roerkerknieuws 106). Inmiddels had ook Jan een plekje in het zorgcentrum gevonden. Ondanks alle goede zorg en aandacht miste hij zijn vrouw Mia zeer. Langzaam maar zeker doofde het kaarsje van zijn leven uit. Twee weken na zijn 90^e verjaardag, op donderdag 17 augustus j.l. was hij al zijn laatste beetje toe, zoals Toon Hermans eens dichtte. Na de uitvaartdienst legde we hem bij zijn vrouw te ruste op het parochieel kerkhof.

Op vrijdagmiddag 25 augustus j.l. gaven in de St. Catharinakerk van Montfort **Johan Meuwissen en Kelly Henderikx** elkaar onder Gods zegen hun jawoord. Op zaterdagmiddag 26 augustus j.l. werd in de St. Martinuskerk van Vlodrop **Giuliana Pirlo** gedoopt, zusje van de bijna 5 jaar oude Lorenzo.

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 - p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 - g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl